

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἁπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΕ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2093

Τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου & Ἑλένης
Δευτέρα 21 Μαΐου 2018

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Γιατί ἡ Ἐκκλησία τὸν ἀνεκήρυξε ἅγιο;

Α'. Πῶς ἐγίνε μονοκράτωρ

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, σήμερα ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐορτάζει τὴ μνήμη τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου μετὰ τῆς ἁγίας μητρὸς του Ἑλένης. Τὸ θέμα μας λοιπὸν θὰ εἶνε αὐτὸς ποὺ ὠνομάστηκε ἀπὸ μὲν τὴν ἱστορία μέγας ἀπὸ δὲ τὴν Ἐκκλησία ἱσαπόστολος. Θὰ προσπαθῶ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Κυρίου νὰ σκιαγραφῶ τὴ μεγάλη αὐτὴ φυσιογνωμία καὶ νὰ δώσω μιὰ ἀπάντησι στὸ ἐρώτημα, **γιατί ἡ Ἐκκλησία τὸν ἀνεκήρυξε ἅγιο;**

Ποιά ἔννοια ἔχει ἡ λέξι «**ἅγιος**»; Κανεῖς μὰ κανεῖς ἄνθρωπος, πλὴν τοῦ Θεανθρώπου, δὲν γεννήθηκε ἅγιος. «Ὅλοι γεννώμεθα ἁμαρτωλοί. *«Ἐν ἀνομίαις συνελήφθην, καὶ ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέ με ἡ μήτηρ μου»*, λέει ὁ Δαυὶδ (Ψαλμ. 50,7).

Γιὰ νὰ γίνῃ κανεῖς ἅγιος χρειάζεται νὰ παλέψῃ σκληρὰ καὶ ἰσοβίως μὲ τὸ μεγαλύτερο ἐχθρό, ποὺ εἶνε ὁ διεφθαρμένος ἑαυτὸς μας, «**ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος**» ποὺ λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος (Ρωμ. 6,6. Ἐφ. 4,22. Κολ. 3,9). Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ δὲν φτάνει ἡ **δική του προσπάθεια**, χρειάζεται καὶ ἡ ὑπερφυσικὴ δύναμις ποὺ λέγεται «**χάρις Χριστοῦ**» (Ρωμ. 1,7. Α' Κορ. 1,3. Β' Κορ. 1,2. Γαλ. 1,3. Ἐφ. 1,2. Φιλιπ. 1,2. Κολ. 1,2. Α' Τιμ. 1,2. Τίτ. 1,4).

Ἡ «**χάρις**», παίρνει κάρβουνα καὶ τὰ κάνει διαμάντια, παίρνει τὸν ἀλήτη τῆς ἁμαρτίας καὶ τὸν κάνει κύριο καὶ βασιλιὰ τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἐὰν τὸ νὰ νικᾷ κανεῖς τὸν ἑαυτὸ του εἶνε ἡ μεγαλύτερη νίκη, ὅπως ἔλεγαν οἱ πρόγονοί μας, τότε ὁ ἅγιος **εἶνε ἥρωας** καὶ ἡ ἀγιότης **ἡρωισμός**.

Ἡ **ἀγιότης** εἶνε λουλούδι ποὺ ποτίζεται μὲ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀφ' ὅτου ἔσταξαν οἱ σταγόνες ἐκεῖνες στὸ Γολγοθᾶ δὲν παύει νὰ φυτρώνει **παντοῦ στὴ Γῆ**, σὲ ὅλα τὰ μήκη καὶ τὰ πλάτη τοῦ πλανήτου, ἀπ' τὶς καλύβες ὡς τὰ παλάτια. Οἱ ἅγιοι, ὅπως εἶδε ὁ Ἰωάννης, **πρόρχονται** ἀπ' ὅλα τὰ ἔθνη φυλὲς καὶ γλώσσες (βλ. Ἀπ. 5,9-7,9-14,6) καὶ ἀπ' ὅλες κοινωνικὲς καταστάσεις καὶ τὰ ἐπαγγέλματα (ὑπάρχουν ἅγιοι γεωργοί, κηπουροί, βοσκοί, ψαράδες, ξυλουργοί,

ἐργάτες, ἀχθοφόροι, διδάσκαλοι, γιατροί, δικηγόροι, στρατιῶτες, ἀξιωματικοί, βασιλιᾶδες ὅπως ὁ Κωνσταντῖνος καὶ ἡ Ἑλένη).

Γιὰ νὰ καταλάβουμε τώρα, ἀδελφοί μου, γιατί ἡ Ἐκκλησία ἀνεκήρυξε τὸν Κωνσταντῖνο ἅγιο, πρέπει νὰ σκεφθοῦμε **ποιά ἦταν ἡ κατάστασι πρὶν ἀπὸ αὐτόν**.

Ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ σταυρώθηκε ὁ Χριστός, ἐπὶ τριακόσα χρόνια, ἄσπρη μέρα δὲν εἶδε ἡ Ἐκκλησία. **Οἱ Χριστιανοὶ ἦταν ὑπὸ διωγμόν**· τὸ ἔγκλημά τους ἦταν ὅτι πίστευαν στὸ Χριστό. Ὁ Χριστιανὸς δὲν ἐπιτρεπόταν νὰ ἔχῃ δικαιώματα, ἐλευθερία, περιουσία, τίποτα στὸν κόσμον. Τὸν ἔπιαναν καὶ τὸν ὑπέβαλλαν σὲ μαρτύρια. Ἐμεῖς σήμερα εὐκολὰ λέμε «Εἶμαι Χριστιανός», τότε αὐτὸ κόστιζε πολὺ. Ὅποιος διαβάσῃ τὸ βιβλίον *Φαβιόλα*, θὰ κλάψῃ καὶ θὰ πῇ, Ἐμεῖς δὲν εἴμαστε τίποτα.

Χιλιάδες μαρτύρησαν. **Τελευταῖος διώκτης ἦταν ὁ Διοκλητιανός**. Καθὼς κουτσοπίνανε μὲ τὸ Γαλέριο στὴν ταρατσα τοῦ ἀνακτόρου στὴ Νικομήδεια, εἶδαν μιὰ ἐκκλησία Χριστιανῶν καὶ πάνω στὸ κέφι καὶ τὴ μέθη ἄρχισαν νὰ διαφωνοῦν πῶς νὰ τὴν καταστρέψουν· «Μὲ τὴ φωτιά» ἔλεγε ὁ ἓνας, «Μὲ τὸ τσεκούρι» ἔλεγε ὁ ἄλλος. Ὡ ἀνόητοι διώκτες ὅλων τῶν αἰώνων! κὶ ἂν γκρεμίσετε ὅλες τὶς ἐκκλησίες, ὑπάρχει μιὰ ἐκκλησία ποὺ δὲν καταστρέφεται· εἶνε ἡ καρδιά ποὺ πιστεύει στὸ Θεό.

Τέλος ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν ἅγιο Κωνσταντῖνο. Ἦταν παιδί μιᾶς ἄσημης γυναίκας, τῆς Ἑλένης. Ἀπὸ μικρὸς διακρίθηκε στὸ στρατιωτικὸ στάδιο, καὶ σιγὰ - σιγὰ ἔφθασε στοὺς ἀνώτερους βαθμοὺς τῆς ἱεραρχίας. Κοντὰ στὰ ἄλλα πλεονεκτήματά του (εὐφυΐα, ῥωμαλεότητα, στρατηγική), εἶχε καὶ μιὰ συμπάθεια στοὺς Χριστιανούς ποὺ τὴν κληρονόμησε ἀπὸ τὴ μητέρα του. Ἄν δὲν ἦταν ἡ ἁγία Ἑλένη, δὲν θὰ ὑπῆρχε ἅγιος Κωνσταντῖνος. Ὅλοι ὅμως οἱ ἄλλοι

(στρατηγοί, αξιωματικοί, καίσαρες, βασιλείς, συνάρχοντες) ήταν αντίθετοι.

Ἦρθε σὲ σύγκρουσι μὲ τὴν εἰδωλολατρία ὁ ἅγιος Κωνσταντῖνος. Πολέμησε τὸ εἰδωλολατρικὸ κράτος σὲ **δύο μάχες ἱστορικές**.

✓ Τὴν **πρώτη μάχη** τὴν ἔδωσε ἔξω ἀπὸ τὴ Ῥώμη. Ἐκεῖ ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ἦταν ὁ Μαξέντιος μὲ διακόσες χιλιάδες στρατό, κι ἀπὸ τὸ ἄλλο ὁ Κωνσταντῖνος μὲ σαράντα μόνο χιλιάδες στρατό. Καθὼς δίσταζε νὰ κάνῃ τὸν πόλεμο καὶ ἦταν σκεπτικός, βλέπει στὸν οὐρανὸ – ἄς μὴ πιστεύουν οἱ ἄπιστοι, δικαίωμά τους, καὶ δικαίωμα δικό μας εἶνε νὰ πιστεύουμε –, βλέπει μέσ’ στὸ μεσημέρι, λέει ὁ ἱστορικός, ἓνα **σταυρὸ ἀπὸ ἄστρα** καὶ μὲ γράμματα ἑλληνικὰ **«ἐν τούτῳ νίκα»!** Δὲν ἤθελε τίποτ’ ἄλλο, κατάλαβε· ἦταν «τηλεγράφημα» τοῦ οὐρανοῦ, νὰ βαδίσῃ ἐναντίον τῶν εἰδωλολατρῶν. Ἀμέσως καίει τὶς παλιές σημαῖες καὶ ὑψώνει τὴν πρώτη χριστιανικὴ σημαία, λάβαρο μὲ τὸ μονόγραμμα τοῦ Χριστοῦ. Καὶ κατόπιν – τί εἶνε ἡ πίστι! – αὐτοὶ οἱ σαράντα χιλιάδες ἔδωσαν σκληρὴ μάχη στὸν Τίβερι ποταμό, στὴ Μαλβία γέφυρα. Ὁ Μαξέντιος ὀπισθοχωρεῖ, πέφτει μέσα στὰ ὀρμητικὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ καὶ βρίσκει τέλος οἰκτρὸ σὰν ἄλλος φαραώ. Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Κωνσταντῖνος μὲ τὸν τίμιον σταυρὸ μπαίνει νικητὴς στὴ Ῥώμη. Θέλετε ἡμερομηνία; **28 Ὀκτωβρίου τοῦ 312 μ.Χ.!**

Σὰς λέει τίποτα αὐτὴ ἡ ἡμερομηνία; Ἐμένα μὲ συγκινεῖ πολὺ· γιατί ὕστερα ἀπὸ 1600 χρόνια ἀκριβῶς, στὶς **28 Ὀκτωβρίου τοῦ 1912**, ἔνας ἄλλος μικρὸς στρατὸς μιᾶς ἐνωμένης πατρίδος, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς ἓνα βασιλιά πού ἄκουγε κι αὐτὸς στὸ ὄνομα Κωνσταντῖνος, μπῆκε μέσα στὴν πόλι τῆς Θεσσαλονίκης. Εἶνε σύμπτωσης; Εἶνε δάκτυλος τῆς θείας προνοίας! ὅπως εἶπε καὶ ὁ σεβάσμιος μητροπολίτης Κυθήρων Μελέτιος (Γαλανόπουλος).

Ἐπανερχόμεθα. Μόλις μπῆκε στὴ Ῥώμη ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος, φωνάζει τὸ γραμματέα του, συντάσσει καὶ υπογράφει διάταγμα· **ἀπὸ σήμερα παύει ὁ διωγμὸς τῶν Χριστιανῶν!**

✓ Ὑστερα ἀπὸ λίγα χρόνια δίνει τὴ **δεύτερη μάχη**, ἔξω ἀπὸ τὴν Ἀνδριανούπολι, καὶ νικάει ἓναν ἄλλο ἐχθρό, τὸν Λικίνιο. Ἔτσι γίνεται ὁ αὐτοκράτωρ - μονοκράτωρ ὀλοκλήρου πλέον τῆς Ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας.

Ἰδοὺ **ποιὰ μεγάλη ὑπηρεσία προσέφερε** ὁ Κωνσταντῖνος, καὶ αὐτὸ ἐξετίμησε ἡ Ἐκκλησία.

Ἔκανε ὅμως καὶ κάτι ἄλλο, γιὰ τὸ ὁποῖο ἡ ἱστορία εἶπε, ὅτι εἶνε ἐκδήλωσις μεγαλοφυΐας· ἐγὼ δὲν λέω ὅτι εἶνε ἐκδήλωσις μεγαλοφυΐας, λέω ὅτι εἶνε ἔμπνευσις Θεοῦ. Ποιό εἶν’

αὐτό; Μέχρι τότε πρωτεύουσα τῆς Ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας ἦταν ἡ Ῥώμη. Ἡ Ῥώμη ὅμως, μὲ τοὺς πατρικίους τῆς, τοὺς συγκλητικούς τῆς, τοὺς βασιλιάδες τῆς, τὰ παλάτια τῆς, τὰ ἐγκλήματα τῆς, τὶς ἐταῖρες καὶ διεφθαρμένες γυναῖκες τῆς, τὴν εἰδωλολατρία καὶ τὴν ἀκολασία τῆς, ἡ Ῥώμη ἀνέδιδε ἀποφορὰ κοπριάς τοῦ διαβόλου. Καὶ μέσα στὴν κοπριά αὐτὴ ὁ Κωνσταντῖνος δὲν δεχόταν νὰ μείνῃ περισσότερο. **Ἀποφάσισε λοιπὸν νὰ μεταφέρῃ τὴν πρωτεύουσά του ἄλλοῦ.** Ξέρετε τί θὰ πῇ αὐτό, τί σημασία ἔχει καὶ τί ἀλλαγές προκάλεσε; Σηκώθηκε καὶ ἔφυγε ἀπὸ τὴ Ῥώμη καὶ ζήτησε νὰ βρῇ τόπο κατάλληλο σὲ ἄλλο μέρος. Ἔτσι διάλεξε τὴν Ἐπτάλοφο στὸν Βόσπορο. Ἐκεῖ ἔχτισε τὴ νέα πρωτεύουσα τῆς αὐτοκρατορίας του, τῆς χριστιανικῆς αὐτοκρατορίας, τὴν Βασιλεύουσα, ἡ ὁποία ἀπὸ τὸ δικό του ὄνομα ὠνομάστηκε κατόπιν **Κωνσταντινούπολις**.

Σταματῶ ἐδῶ, ἀγαπητοί μου, καὶ πρὶν κλείσω τὸ τμῆμα αὐτὸ τῆς ὁμιλίας μου θέλω νὰ διατυπώσω μία ἰδέα. Ἐὰν αὐτοὶ ποὺ κυβερνήσαν καὶ κυβερνοῦν ἐπὶ δεκαετίες τώρα τὴν πατρίδα μας εἶχαν ὄραμα καὶ ἔμπνευσι ἀπὸ τὴ μελέτη τῆς ἱστορίας, ἂν εἶχαν πρὸ παντὸς νοῦ καὶ καρδιά Μεγάλου Κωνσταντίνου, ὕστερα ἀπὸ τὸ Δώδεκα⁽¹²⁾ καὶ τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους, καὶ ὕστερα ἀπὸ τὸ Εἰκοσιδύο⁽²²⁾ καὶ τὴ Μικρασιατικὴ καταστροφή, θὰ ἔβλεπαν ὅτι πρωτεύουσα τοῦ κράτους δὲν πρέπει νὰ εἶνε πλέον ἡ Ἀθήνα, ἀλλὰ **πρωτεύουσα πρέπει νὰ γίνῃ ἡ Θεσσαλονίκη!** Φαίνεται ὅτι ὁ Κεμάλ, ὁ ὁποῖος μετὰ τὸ 1923 ἔκανε πρωτεύουσα τοῦ Τουρκικοῦ κράτους τὴν Ἀγκυρα, εἶχε μυαλό. Ἐπειδὴ **οἱ ἱστορικοὶ σταθμοὶ ἀπαιτοῦν καὶ νέες πρωτεύουσες**, δὲν ἔπρεπε οἱ κυβερνῶντες τὸ ἔθνος μας νὰ φύγουν ἀπὸ τὸν Βορρᾶ· πρωτεύουσά μας σήμερα ἔπρεπε νὰ εἶνε ἡ Θεσσαλονίκη, ὅχι ἡ Ἀθήνα. Ἡ Ἀθήνα, ἡ νέα Βαβυλώνα, ἃς μείνῃ γιὰ τοὺς τουρίστες, νὰ ἔρχονται καὶ νὰ θαυμάζουν τὰ ἀγάλματα τῆς Ἀκροπόλεως. Ἄν οἱ κυβερνῆται μας ζοῦσαν στὴ Θεσσαλονίκη, λίγα χιλιόμετρα ἀπὸ τὰ σύνορα, θὰ σκέπτονταν διαφορετικά. Στρογγυλοκάθισαν στὴν Ἀθήνα καὶ ... *«γαῖα πυρὶ μιχθήτω»*. Εἶπα τὴν ἰδέα αὐτὴ, ποὺ τὴν αἰσθάνομαι βαθειά. Ἀλλὰ δυστυχῶς μᾶς κυβερνᾷ τὸ πνεῦμα τῆς κουκουβάγιας, ὅχι τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ.

Ἔως ἐδῶ, ἀγαπητοί μου, εἶδαμε πῶς ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος ἔγινε μονοκράτωρ. Κάποια ἄλλη φορά, ἂν θέλῃ ὁ Θεός, θὰ συνεχίσουμε γιὰ νὰ δοῦμε καὶ πῶς κυβέρνησε τὸ κράτος.

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος